

Összeállította: BENEDEK LÁSZLÓ Akadémiai Kiadó, 1967. 253 oldal

Az utóbbi években örvendetesen megnövekedett a pszichológia iránti társadalmi igény, amelynek legfőbb mutatója az, hogy e tudományág eredményeinek felhasználása hatékonyan segíti a legkülönbözőbb területeken dolgozó szakemberek elméleti és gyakorlati tevékenységét. Ennek egyik elengedhetetlen feltétele a gyors és minél teljesebb szakirodalmi információ. Éppen ezért a pszichológiai tudományos élet figyelemre méltó eseményeként értékeljük a Magyar Tudományos Akadémia Pszichológiai Bizottsága gondozásában a BENEDEK LÁSZLÓ szerkesztésében mintegy 6 ezer címszó *bibliográfiai adatait* összefoglaló könyv megjelenését. Ezt a ténnyt önmagában is jelentős kezdeményezésként kell értékelni, mert hazai viszonylatban ilyen volumenű pszichológiai bibliográfia kiadására eddig még nem került sor. Talán nem túlzás az a megállapítás, hogy e hézagpótló kiadvánnyal olyan régen várt könyv kerül a szakemberek és az érdeklődők kezébe, amely igen hasznos információs bázist jelent számukra, mind a pszichológiai tudomány, mind határterületeinek alaposabb megismeréséhez. Tudománypolitikai szempontból figyelmet érdemel az a tény, hogy a több mint húszéves időszakot felölelő bibliográfiai anyag túlnyomó többsége 1958 után jelent meg. Különösen az utóbbi tíz év irodalmi termésének — a számszerűségeen túlmutató — *minőségi tendenciái* kétségtelenül összefüggésben vannak az MTA Pszichológiai Bizottsága tudományos szervező, irányító tevékenységével és a Magyar Pszichológiai Tudományos Társaság munkájával.

A közreadott — tekintélyes mennyiségű és rendkívül szerteágazó problémaköröket felölelő — bibliográfiai anyag rendszerezése igen bonyolult szerkesztői feladatot jelentett. BENEDEK LÁSZLÓ érdeme, hogy az anyag szerzők szerinti kronológiai elrendezése jó áttekintést és megbízható tájékozódást nyújt az olvasó számára. E szisztémát követve a bibliográfia a pszichológiai tudomány következő területeiről ad tájékoztatást: filozófiai pszichológia, általános pszichológia, fejlődéslelektan, társadalomlelektan, pedagógiai pszichológia, munkalelektan, művészetpszichológia, sportpszichológia, orvosi (klinikai) pszichológia, gyógypedagógiai pszichológia, kriminálpszichológia és pszichológiatörténet. A szerkesztő a címek mellett feltüntetett betűjelek segítségével megkönnyítette az olvasó dolgát a felsorolt ágazatok szerinti tájékozódáshoz. Nyilvánvalóan nagy apparátust igényelne az *anyag tematikus elv* alapján történő elrendezése. Addig is, amíg erre sor kerülhet, helyes lenne megfontolni — egy esedékes újabb kiadásnál — az egyes tudományterületek további differenciálásának módozatait. Egyik ilyen variációs lehetőségként kínálkozik a jelenlegi betűjelzések újabb jelekkel (számokkal, kisbetűkkel) való kiegészítése. Ilyen módon a nagybetű továbbra is a szakterületet jelezné (pl. Általános pszichológia). Az arabszám ezen belül egy meghatározott témakört jelentene (pl. Á₆ = az általános pszichológia gondolkodás témaköre). A kisbetű a témán belüli részterületre utalna (Á_{10c} = az általános pszichológiában a személyiség témakörön a képesség problémaköre).

Szerkesztési szempontból — szintén a differenciális irányában — megfontolandó lenne a kandidátusi és doktori értekezések bibliográfiai adatainak feldolgozása is. Igaz ugyan, hogy a tézisek megjelennek (külön füzetként és a szakfolyóiratban is), de a disszertáció teljes anyaga nem mindig nyer publikálást. Ezt a kérdést azért vetjük fel, mert a kötetben egyes tudományosan minősített szerzőknél szerepelnek a disszertációk, míg másoknál nem. Ezen túlmenően ide kívánczik annak a kérdésnek a felvetése is, hogy a tudományegyetemen egyre több bölcsész-doktori címet szerveznek pszichológiából. Indokolt lenne ezeket a dolgozatokat — esetleg külön részben vagy akár mellékletként — felvenni a bibliográfiai anyagba, mert ma még az információ hiánya miatt gyakran értékes munkák is elkerülnek a közfigyelmet.

A közreadott pszichológiai bibliográfia méltatása több szempontból indokolt lenne, de a szűkreszbott recenzio nem vállalkozhat ilyen feladatra. Mégis szükségesnek látjuk hangsúlyozni azt, hogy ez a könyv tartalmi gazdagságával, gondos szerkesztésével és tetszetős technikai kivitelezésével hasznos szolgálatot tesz a pszichológia iránti fokozódó társadalmi igény kielégítése, s e tudomány iránti érdeklődés felkeltése terén. A széles spektrumú anyag értékes hozzájárulás a pszichológusok, pedagógusok, orvosok, mérnökök, jogászok, szociológusok munkájához, s általában mindenütt hasznosítható, ahol a pszichológiai ismeretek alkalmazására szükség lehet. Ahhoz, hogy a kiadvány még jobban szolgálhassa a pszichológiai kultúra terjesztésének ügyét, már most indokoltnak látszik egy újabb, s a jelenleginél mindenképpen nagyobb példányszámú könyv megjelentetése.

VECZKÓ JÓZSEF